

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۲۵ جنوری ۲۰۲۳

یونس نگاه

صنعت جنگ و آشوب

آنچه در مدت نزدیک به یک سال در اوکراین گذشت، فاجعه‌ای خونبار بود، اما تازگی نداشت. با مرور اتفاقاتی که در آنجا می‌گذرد، به یاد روزگار خود ما افغان‌ها می‌افتیم و جنگ‌های سوریه، عراق، لیبیا، گرجستان، بالکان و امثالشان در ذهن زنده می‌شوند. جنگ در عصر ما توقف نداشته و دایم از یکجا به جای دیگر کوچیده و ویرانی و خانه‌خرابی برده است. در این روزها خبر از اجلاس کشورها و مذاکرات مقامات شیک و آرام کشورهای «حامی» اوکراین بر سر مدیریت جنگ در رسانه‌ها نشر می‌شود. مسؤولان کشورها روی انواع و تعداد تانک و اسلحه‌ای که باید به اوکراین ارسال شود، چانه می‌زنند. در دو سوی جبهه جنگ، نیروها و شرکت‌های قراردادی چون گروه واگنر ظهور کرده‌اند که پول می‌گیرند و خون و ویرانی تسلیم می‌دهند. ستراتیژیست‌های جنگ، داده‌ها را در مورد چگونگی عمل‌کرد سلاح‌ها، ماشین‌آلات جنگی و مهمات گردآوری کرده به شرکت‌های اسلحه‌سازی و سیاست‌مداران عرضه می‌کنند. مرحله تازه‌ای از جنگ مدرن شکل گرفته است که در آن هواپیماهای بی‌سرنشین و انتحاری، تانک‌ها و راکت‌های پیشرفته و هوشمند وارد میدان شده و خاک اوکراین چون تخته شطرنج پیش‌روی صاحبان بازار، سیاست و تسلیحات افتاده است.

آنچه در اوکراین می‌گذرد، بر بحران افغانستان نیز اثر دارد. جهان غرب، به رهبری امریکا مدیریت این بحران را با طالبان قرارداد کرده است و برای آن‌که درد سر فوری و مشغولیت ذهنی و مالی ویژه برای‌شان خلق نشود تا بتوانند در اوکراین تمرکز کنند، گویا مهار تروریزم بین‌المللی خفته در افغانستان را به دست طالبان داده‌اند تا در بدل کنترل سرزمین، دریافت پول‌های آشکار و پنهان و چشم‌پوشی از جنایات آن گروه، القاعده و داعش و دیگران را در افغانستان حداقل برای یک یا دو سال آینده مشغول نگه دارد. امارت طالبان و دولت اوکراین مثل گروه واگنر در روسیه، قراردادی‌های جنگ‌اند و از رنج مردم و بربادی سرزمین‌ها «سود» به‌دست می‌آورند. از تجاری‌هایی که در جنگ‌های چندین دهه افغانستان گرفته‌ایم، می‌توانیم قضاوت کنیم که اکنون در دولت اوکراین مافیاهای جنگ شکل گرفته و محافل و افرادی مشغول فروش خون و رنج مردم خود به کشورهای تمویل‌کننده‌اند. برای کسانی که کی‌یف این‌روزها ویرانی

بیشتر شهرها و افزایش تلفات خبر دل‌گرم‌کننده است و امید ارسال مبالغ بیشتر دالر و حمایت‌های جهانی را «نوید» می‌دهد. زمانی‌که جنگ در اوکراین خاموش شود، خواهیم دید که تعدادی از قومندانان و مقامات دولت کنونی آن کشور مثل زورمندان افغانستان با کیسه‌های سنگین، گرد جهان می‌گردند تا ملک بخرند و سرمایه‌گذاری کنند. گفته می‌شود که تنها ایالات متحده مبلغ ۴۷ میلیارد دالر را تاکنون به اوکراین برای جنگ «کمک» کرده است. کشورهای دیگر هم‌سو با ایالات متحده نیز میلیاردها دالر و یورو به کی‌یف ارسال کرده اند. این مبالغ کلان با مکانیزم فاسدکننده توزیعی که معمولاً به‌همراه می‌آورد، هرجا بریزد حس انسان‌دوستی، وطن‌داری و صلح‌خواهی را نابود می‌کند و سرزمین‌های گرفتار منازعه و جنگ را به بازارهای خون‌آلود بدل می‌کند که تا زمان عود کردن زخم جنگ در جای تازه‌ای و انحراف جریان اصلی پول و اسلحه به مسیر دیگر، توقف خون‌ریزی ممکن نمی‌شود. سکوت و آرامش نسبی برگشته به خاورمیانه و شمال افریقا پس از شعله‌ور شدن آتش اوکراین گواه این ادعا است که جنگ‌های بزرگ با پول و تسلیحات قدرت‌های بزرگ در می‌گیرند و تنها زمانی متوقف می‌شوند که صاحبان صنعت جنگ میدان تازه‌ای بیابند و بازار را به جای دیگری انتقال دهند. افغانستان در این بازار، وارد مرحله رکود و انکار شده است. دیده شود که عاقبت این رکود را بیداری مردم به هم خواهد زد یا غرور گروه‌های تروریستی که در داخل افغانستان مشغول سازماندهی مجددند. اگر مردم بتوانند تدبیری برای پایان بحران چهل و چند ساله بیابند خوب، در غیر آن بازی‌گران جنگ و آشوب، دوباره روزی با اسلحه و بندل‌های‌شان بر خواهند گشت.